

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

9. december 2011

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

Små virksomheder i en stor verden – et nyt partnerskab for
SMV'ernes udnyttelse af de globale muligheder

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Erhvervs- og
Vækstministeriets grund- og nærhedsnotat om Kommissionens medde-
lelse: "Små virksomheder i en stor verden – et nyt partnerskab for
SMV'ernes udnyttelse af de globale muligheder".

Nicolai Wammen

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens meddelelse: ”Små virksomheder i en stor verden – et nyt partnerskab for SMV'ernes udnyttelse af de globale muligheder” (KOM(2011)702)

1. Resumé

Kommissionen fremsendte den 9. november 2011 meddelelsen ” Små virksomheder i en stor verden – et nyt partnerskab for SMV'ernes udnyttelse af de globale muligheder” (KOM(2011)702).

Meddelelsen fremsætter en strategi for at fremme og støtte små og mellemstore virksomheders (SMV'ers) økonomiske aktiviteter uden for EU. Konkret foreslår meddelelsen blandt andet en gennemgang af de eksisterende støttestrukturer, som SMV'erne har til rådighed, identifikation af de primære problemområder og forslag til en række foranstaltninger, hvor en EU-indsats kan skabe den største merværdi.

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

2. Baggrund

Kommissionen fremsendte den 9. november 2011 meddelelsen ”Små virksomheder i en stor verden – et nyt partnerskab for SMV'ernes udnyttelse af de globale muligheder” (KOM(2011)702).

Meddelelsen fremsætter en strategi for at fremme og støtte SMV'ernes økonomiske aktiviteter uden for EU, hvilket er en del af Unionens overordnede konkurrenceevnestrategi. Dette blev understreget i Europa 2020-flagskibsmeddelelsen om en integreret industripolitik (KOM(2010) 614), den reviderede "Small Business Act" for Europa (KOM(2008) 394), revideret i KOM(2011) 78) og i den nylige meddelelse om EU's handelspolitik (KOM(2010) 612).

Målet med den strategi, der foreslås i meddelelsen, er at skabe betingelser, der sikrer, at SMV'erne i lige så høj grad er engageret i markeder uden for EU, som inden for EU.

3. Formål og indhold

Strategien har til formål at udstikke en mere sammenhængende og effektiv EU-strategi for støtte til SMV'er på de internationale markeder. Meddelelsen foreslår desuden metoder til at give SMV'erne bedre adgang til relevante oplysninger og bistand i deres forsøg på at trænge ind på nye markeder og søge efter de rette partnere og dermed sikre bedre udnyttelse af de eksisterende ressourcer. Konkret omfatter den nye EU-strategi seks indsatsområder:

- For det første en dybdegående kortlægning og analyse af de eksisterende støttetjenester i og uden for EU. Denne øvelse vil inddrage medlemsstaterne. Kortlægningen skal give mulighed for en mere rationel og sammenhængende fremgangsmåde i fremtiden og identificere mulige huller og overlapninger samt potentielle synergier i de tjenester, der tilbydes i dag. Kortlægningen vil ske inden for rammerne af det aktuelle rammeprogram for konkurrenceevne og innovation. Kortlægningen vil give et overblik over de eksisterende lokale tjenester fra private og offentlige udbydere i tredjelande, herunder organer i medlemsstaterne og EU-organer.
- For det andet vil meddelelsen give Enterprise Europe Network en ny forvaltningsstruktur og dermed styrke dets funktion. Derudover skal der i starten af 2012 lanceres en flersproget internetportal med oplysninger til SMV'er, som ønsker at ekspandere ud over EU's grænser.
- For det tredje vil meddelelsen fremme grænseoverskridende samarbejde og adgang til komplementær ekspertise blandt tjenesteudbydere. Dette skal navnlig ske gennem finansielle incitamenter, som kan være underlagt det nye program for virksomheders konkurrenceevne og SMV'er inden for den foreslåede flerårige finansielle ramme for 2014-2020. Derudover skal eksisterende foranstaltninger underkastes en periodisk evaluering.
- For det fjerde foreslås det i meddelelsen at fremme klynger og netværk for SMV'ers internationalisering. Herunder vil Kommissionen tilskynde til og finansiere udviklingen af uddannelsesprogrammer for iværksættere, SMV-ledere og ledere af klynger, virksomhedsnetværk og eksportkonsortier. Kommissionen vil desuden fremme oprettelsen af eksportkonsortier mellem SMV'er i forskellige medlemsstater samt støtte grænseoverskridende samarbejde mellem klynger/netværk gennem långivning baseret på EU-garantier.
- Det femte indsatsområde består i at iværksætte et tværeuropæisk samarbejde på de prioriterede markeder for at få mest muligt ud af de offentlige midler. De prioriterede markeder for SMV'er kunne fx være EU's vigtigste handels- og investeringspartnere (USA, Kina,

Rusland, Japan). I denne sammenhæng foreslås en række vejledende principper, herunder at foranstaltninger, der træffes på EU-plan, bør supplere og ikke overlape eksisterende erhvervsstøtteaktiviteter. De vejledende principper vil indgå som centrale elementer i strategien.

- Endelig foreslår meddelelsen for det sjette en udnyttelse af EU's eksisterende eksterne politikker til at styrke de europæiske SMV'ers internationale vækst. Herunder foreslås det blandt andet at støtte etableringen af et erhvervsvenligt miljø i udvidelses-, nabo- og udviklingslandene, at udvide bestræbelserne på at fjerne de resterende toldmæssige og ikke-toldmæssige hindringer i lande uden for EU samt at oprette kontaktpunkter for SMV'er i handels- og økonomiafdelingerne i alle relevante EU-delegationer som en del af arbejdet i markedsadgangsteams.

Kommissionen vurderer, at den overfor nævnte tilgang kan give SMV'erne de nødvendige værktøjer til at drive virksomhed med succes uden for EU. Dette er ud fra en præmis om, at samarbejde mellem EU og medlemsstaterne, mellem medlemsstaterne og mellem den offentlige og den private sektor vil skabe klare fordele for EU's SMV'er.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Kompetencen i EU-regi for så vidt angår den del af handelspolitikken, som meddelelsen omfatter, ligger hos medlemsstaterne, hvorfor medlemsstaterne forventes inddraget i Kommissionens fastlæggelse af aktiviteter på området.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Meddelelsen har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Meddelelsen har været i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål samt i det Handelspolitiske Specialudvalg. I forbindelse med førstnævnte høring er der indkommet følgende bemærkninger:

DI fremhæver, at man støtter Kommissionens ønske om at fremme SMV'ernes økonomiske aktiviteter uden for EU. DI understreger samtidig, at det er vigtigt at undgå overlap samt at sikre sammenhæng mellem medlemslandenes eksportfremmeindsats og EU's indsatser og aktiviteter. DI finder det derfor positivt, at Kommissionen vil kortlægge de eksisterende europæiske og nationale initiativer, og at Kommissionen vil fokusere på en omkostningseffektiv arbejdsdeling mellem de eksisterende EU-programmer, mellem EU og dens medlemsstater, mellem medlemsstaterne og mellem offentlige og private organer.

DI finder det desuden positivt, at Kommissionen vil arbejde for at fremme samarbejdet mellem de forskellige aktører, der arbejder med og for fremme af SMV'ernes økonomiske aktiviteter uden for EU.

Derudover støtter DI Kommissionens ønske om at arbejde for at integrere SMV-internationalisering i andre EU-politikker samt arbejde for at skabe et gunstigt miljø for SMV'ers internationale aktiviteter. DI vurderer, at de i meddelelsen nævnte initiativer er relevante, men at der er et større potentiale for styrkelse af SMV'ernes internationalisering gennem andre EU-politikker, fx i relation til adgang til finansiering og eksportkredit. I denne sammenhæng bemærker DI, at Capital Requirement Directive (CRD) IV i sin nuværende form vil skade virksomhedernes adgang til 'trade finance instrumenter', fordi de er placeret i en forkert risikokategori. Det betyder, at 'trade finance instrumenter' som rembursere og garantier, som for mange SMV'er er en forudsætning for eksport, vil blive sværere tilgængelige og markant dyrere.

DI ser fordele i en flersproget internetportal, som beskrevet i meddelelsen, men fremhæver samtidig, at det er vigtigt, at en eventuel internetportal integreres med eksisterende hjemmesider, og at portalen bliver brugbar i de enkelte medlemslandes eksportfremmeindsats. Da SMV'er, som ikke har eksport, typisk søger rådgivning og information i deres nærmiljø, mener DI, at internetportalen skal være et integreret arbejdsværktøj i medlemslandenes arbejde med eksportfremme for at nå sit fulde potentiale.

For så vidt angår uddannelsesprogrammer for iværksættere og SMV-ledere, opfordrer DI til, at Kommissionen først gennemfører den nævnte kortlægning af eksisterende initiativer og derefter vurderer behovet for at udvikle nye uddannelsesprogrammer. DI fremhæver, at en del af de eksportstøtteinstrumenter, der findes i medlemslandene, i forvejen fokuserer på sådanne programmer.

Endelig understreger DI behovet for at styrke det indre marked, eftersom det ofte er her, SMV'erne gør deres første erfaringer med eksport og derved oparbejder erfaringer, som gør dem mere konkurrencedygtige på markeder uden for EU.

Dansk Byggeri mener, det er positivt, at EU vil opprioritere SMV-indsatsen, når det gælder mulighederne for eksport. Dansk Byggeri støtter et seriøst arbejde på at forenkle og anskueliggøre regler og fremhæver, at forslaget om at oversætte information til samtlige medlemslandes sprog er positivt, særligt når det drejer sig om SMV'er.

Dansk Byggeri understreger desuden, at man i Danmark bør bruge samme definition for SMV'er, som anvendes i EU-regi, da det modsatte vil være konkurrenceforvridende. Dansk Byggeri fremhæver i denne forbindelse, at virksomheder, der skal have en chance for eksport til 3.lande, ofte har et behov for at være af en vis størrelse - i hvert fald inden for byggeriet – hvorfor det er hensigtsmæssigt at følge EU's grænse på 250 ansatte.

Dansk Byggeri opfordrer til, at EU fokuserer mere på at få det indre marked til at fungere, frem for at lægge stor energi i 3.lande, hvor det kan være meget vanskeligt for SMV'er at eksportere til. Dansk Byggeri understreger, at hvis SMV'erne mislykkes på nærmarkederne, er sandsynligheden for at de kommer videre ud i verden minimal.

I forhold til listen over mulige 3.lande tilråder Dansk Byggeri, at Norge, Rusland, Schweiz og Tyrkiet får førsteprioritet, evt. sammen med Ukraine.

Danske Regioner fremhæver, at det er afgørende, at der er en tæt sammenhæng og komplementaritet mellem indsatsen på lokalt, regionalt, nationalt og EU-niveau. Danske Regioner bakker op om meddelelsens understregning af disse principper, da SMV'erne ofte søger den første kontakt om erhvervsstøtte tæt på dem selv.

Danske Regioner bemærker, at de partnerskabsaftaler, som allerede indgås mellem regeringen og de regionale vækstfora, og de partnerskabsaftaler, der indgår i Kommissionens forslag til strukturfondsforordning, som også aktuelt er til høring, kan og bør spille en rolle i forbindelse med etableringen af et nyt partnerskab for SMV'ernes udnyttelse af de globale muligheder.

Endelig understreger Danske Regioner, at de regionale vækstfora bidrager til en bedre strategisk og praktisk sammenhæng i erhvervsfremmeindsatsen generelt. Desuden har de regionale vækstfora også i stigende grad haft fokus på SMV'ers internationale og globale muligheder, eksempelvis i forbindelse med kompetenceudviklingsprogrammer for ledere og medarbejdere i SMV'er, virksomhedsnetværk og klyngeaktiviteter osv., jf. Danske Regioners høringssvar af 15. juni 2011 på Kommissionens offentlige høring.

Dansk Metal fremhæver, at EU skal skabe og forbedre virksomhedernes vækstbetingelser ved blandt andet at tilpasse det europæiske marked til eks-

terne vækstmarkeder uden for EU, fx BRIK-landene. Disse lande har selv deres styrker indenfor standardiserede basisprodukter, og det efterlader et behov for specialiserede varer med et højt indhold af viden og ekspertise. Dette kræver, at EU bliver bedre til at udnytte eksisterende ressourcer og potentialer og åbner mere op over for omverdenen.

Dansk Metal understreger i denne forbindelse, at danske SMV'er i forvejen er gode til at udnytte de muligheder for specialisering, som BRIK-landene byder på. De omfattende forundersøgelser og indledende aktiviteter, som ofte giver tab i starten, er det langt sværere for mindre virksomheder at udføre. Derfor er det afgørende, at EU's støttesystem kan understøtte virksomhederne i denne proces. Dansk Metal mener, at Kommissionens meddelelse adresserer netop dette behov, og at initiativet rummer potentiale for at skabe nye vækst på kortere og længere sigt.

Dansk Metal er særligt positiv over for forslagene om en kortlægning af de eksisterende erhvervsstøttestrukturer, identifikation af de primære problemområder, udpegning af områder, hvor en EU-indsats kan skabe merværdi samt fastlæggelse af vejledende principper for den mest sammenhængende og effektive anvendelse af de knappe økonomiske ressourcer på prioriterede markeder. Dansk Metal hilser disse tiltag og intentionerne bag dem velkommen.

Dansk Metal støtter desuden iværksættelsen af en flersproget database til at skabe overblik over støttemulighederne. Ligeledes finder Dansk Metal det hensigtsmæssigt med en evaluering, optimering og fremme af EU's portefølje af erhvervsstøtte til SMV'er uden for EU på grundlag af bedste praksis.

Dansk Metal finder imidlertid, at de geografiske prioriteter i forbindelse med rationalisering af aktiviteter på prioriterede markeder synes ambitiøse i forhold til at få konkret nytte ud af støtteindsatsen. Dansk Metal fremhæver, at et land ikke kun er interessant, fordi det på papiret udgør et potentiale – det skal også spille sammen med de danske og europæiske SMV'ers fokus og interesse. Dansk Metal mener, at man bør satse på færre markeder med en betydelig effekt, snarere end på mange, spredte indsatser med mindre effekt.

Dansk Metal finder endvidere, at etablering af et erhvervsvenligt miljø i de i meddelelsen nævnte eksterne lande, er et ambitiøst forehavende. I stedet mener Dansk Metal, at der her bør sættes på de vækstmarkeder, som i forvejen har et relativt erhvervsvenligt miljø, så de knappe ressourcer optimeres bedst muligt.

Dansk Standard understreger, at man deler Kommissionens ambition om at styrke SMV'ernes engagement i markeder uden for EU. Dansk Standard fremhæver samtidig, at man anerkender de mange hindringer, der er for udnyttelse af SMV'ernes eksportpotentiale.

Dansk Standard anerkender, at anvendelse af standarder kan virke komplekst for den enkelte SMV, som det også fremhæves i meddelelsen. Dansk Standard påpeger dog, at standarder ofte er forudsætningen for, at SMV'erne har mulighed for at afsætte deres produkter eller services på det globale marked.

Dansk Standard understreger, at SMV'er ikke er en ensartet gruppe. Fx er det store forskelle, når det gælder uddannelsesniveau og virksomhedsstrategier. Dansk Standard fremhæver, at Dansk Standards målrettede arbejde med SMV'erne og anvendelse af standarder har vist, at det afgørende for SMV'erne er, at de kan videndele med ligestillede.

For så vidt angår standarder i forbindelse "huller i den eksisterende erhvervsstøtte", mener Dansk Standard, at støtten bør rettes mod, at SMV'erne får mulighed for at anvende og implementere standarder og vejledninger. Dansk Standard fremhæver, at når standarderne er implementeret hos SMV'erne, er de afgørende i forhold til at sikre kvalitet og effektivitet i processerne i SMV'erne. Dette gavner eksportpotentialet. Dansk Standard opfordrer på den baggrund til, at videndeling, rådgivning og igangsættelse af projekter i forbindelse med implementering og anvendelse af standarder bliver en hjørnesten i partnerskabet for at sikre, at SMV'ernes eksportpotentiale realiseres.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

I forbindelse med de hidtidige drøftelser har en række medlemsstater stillet spørgsmål ved additionaliteten af meddelelsens indhold.

12. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse velkommen.

Regeringen mener, det er vigtigt, at EU, pga. presset på de offentlige finanser, ikke udfører aktiviteter, der overlapper eller konkurrerer med medlemsstater og/eller private organisationer. Derudover lægger regeringen vægt på, at EU varetager horisontale funktioner – som fx afskaffelse af handelsbarrierer og fremme af fælles standarder og regulering -, men overlader det virksomhedsspecifikke til medlemsstater og/eller private organisationer. Det anses som vigtigt, at Kommissionen rådfører sig med medlemsstaterne, inden den går videre med fastlæggelse af konkrete aktiviteter på basis af kortlægningen af støttetjenester i og uden for EU.

Endelig fremhæver regeringen vigtigheden af, at EU arbejder komplementært og sikrer sig inddragelse af medlemsstaternes eksisterende struktur inden for eksportfremmeområdet, at EU ideelt set integrerer fremtidige opgaver som en del af EU-delegationernes set-up, samt at det nuværende arbejde evalueres.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Regeringens svar på Kommissionens offentlige høring om ”Small Business, Big World – A new partnership to help SMEs seize global opportunities” blev oversendt til Folketingets Europaudvalg til orientering den 19. juli 2011.